

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egy eszám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

Kiadóhivatal: K.-Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések és előfizetési pénzek küldendők.

A Hentzi-szobor.

Az ellenzéki sajtóban és a képviselőházban egy új ügy merült fel, melyet kiváló fontosságú politikai kérdéssé fujtak fel; a Hentzi-szobor elhelyezése. Amily nagy volt az öröm, feltétlen a dicséret és hála, mely akkor nyilvánult, midőn köz tudomásra jutott Ő Felsége nagylelkű és valóban nemes elhatározása, ép oly nagy most a felháborodás az ellenzék soraiban a szobor tervezett elhelyezése felett. Kereszük az indokokat, titkos rugókat és akaratlanul is arra a következtetésre jutunk, hogy nem pietás kell az ellenzéknek, hanem botrány. A vad obstrukció az utczán keres aranyfűstöt s lármás támogatást, ámde a nép ismeri a király nemeslelkű intenczióit s nem akar hálátlan lenni akkor, mikor a nemzetnek egy rég táplált óhajta teljesezésbe megy. Az ellenzék ez egyszer ismét elszámította magát, mert a nép csak nem akar felháborodni, hanem szíves-örömet csatlakozik az éljenzéshez, melylyel a szabadelvű párt tudomásul vette a miniszterelnöknek Kossuth Ferencz Hentzi-interpellációjára adott válaszáat.

Ugyan mi is történt, ami csak a legjelentéktelebb felháborodást is igazolhatná?

A Hentzi-szobor évtizedek óta szálka a nemzet szemében; ismételtett lett hangozósólamlássá igaz hazafiaknak az az óhajta, hogy ez a szobor, mely minden magyart fájdalommal és bánattal tölt el, Budapest egyik legelőkelőbb helyén a Szt.-György-téren, a királyi várak és a miniszterelnöki palota közt, mintegy a király és nemzet közt áll, — mostani helyéről eltávolíttassék. A királynak egy nagylelkű elhatározása, melyet nem kellett kérni, sem kicsikarni, mely engesztelő szívből önkényt fakadt, alaposan megoldotta a kérdést, melynek megoldásához a legkitünőbb államférfiak sem mertek nyulni, még pedig azért, nehogy érzékeny hurokat pendítsenek meg, vagy félreértés veszedelmébe jussanak. A jámbor óhajta óhajta maradt, melynek teljesezését senki sem hitte.

A kérdés, hogy hova jöjjön forrón szeretett királyné emlékszobra, meghozta a Hentzi-szobor elhelyezésének megoldását is. A nemes királyné még halálában is király és nemzet kiengesztelődésén működött és a korona viselője, meghatva a példa nélkül álló kegyelet által, melyet a nemzet a gyászos esemény alkalmából nyilvánított, a dicsőült békeközvetítő iránt való kegyeletben nem akart a nemzet mögött maradni s elhatározta,

hogy kihuzza a tövist a régi sebből, a király szívéhez egyengeti a népnek az utat és az engesztelődésnek ezen az útján a legszomorubb és legszivszorogatóbb akadályt; a Hentzi-szobrot eltávolítja az utból.

Már rég hangoztatott vágy és az ellenzéknek is forró óhajta volt, hogy a Hentzi-szobrot mostani helyéről távolítsák el és az elesett osztrák harcosok sirja felett állítsák fel. A régi katonai temetőt, melyben Hentzinek és katonáinak csontjai pihennek, nemsokára beszüntetik; ez a hely már nem alkalmas temetkezésre. Ezért elhatározták, hogy a lipótmezei új hadapródiskola teraszán, két óra járásnyira a fővárostól ossariumot létesítenek, melyben a budai várban elesett harcosok csontjai fognak pihenni s a fölött állítják fel a Hentzi-szobrot.

Alapjában véve a dolgot, Hentzi mint urának hű szolgálja, karddal a kezében, mint hős halt meg és a szabadságharcban résztvett vitéz honvédek dicsőségének épen nem árt, sőt emeli azt, ha az ellenség vitézségét, bátorságát és halálmegvetését nem tagadjuk. Hentzi mint igazi katona halt meg, arccsal fordulva támadója felé és életét oly drágán adta, a mint csak lehetett. Mikor üzött valaha magyar ember gunyt a haldokló katona

TÁRCZA.

Vasuti utazás kellemességei.

Felolvasta a M. E. nov. 6-iki fillérestélyén ifj. Czimbalmos Ferencz.

(Vége.)

Engem a hideg is rázott. Szerényen meghúzódtam a szögletben s elhatároztam, hogy mielőtt hazá érkezem Kézdi-Vásárhelyre, rögtön főbe lövöm magam. Mert az élet így nem öröm, hanem kín, fájdalom és gyötrelm.

Oh még ez után jött csak a java. A bubikának eszébe jutott, hogy ő szilvát szeretne enni. Szilvát Segesváron innen február 22-én délelőtt 9 és fél órakor. Szilvát! S mivei jelenleg a magyar állam vasutak még Magyarországon nincsenek úgy berendezve, hogy szilva is teremjen rajtuk, a bubika kénytelen volt a fényes nyár eme egyszerű termékét nélkülözni. De kint okoz a nélkülözés fájdalma s a bubika előtörő könyeivel fejezte ki belső válogja rázkodását. Ijedten néztem körül.

Istenem, ha én itt most meghalok, vagy kitör, az örütség rajtam, még a nevemet sem fogja tudni senki, hogy a hírlapok tudósítói átadnák az örök létnek. Eszembe jutott ifjúságom, a boldog gyermekkor, mikor én is ilyen voltam s egy marék tőkmagért napokig elszepogtem, rejtve bumát műhelyről-műhelyre.

Az érintkezések a szülei karhatalommal, a porolópálcza, a lécz darab, a seprűág, anyám intő uja tenyerestül, oh mindezeket vissza kívántam most. De nem jöttek, távol késtek az éjji homály-

ban, menekülni szerettem volna, de hát hová menjek? A deszka nem engedett s én maradtam a szögletben, mint egy halott csendesen, mozdulatlanul.

— Péter vedd fel a bubikát, Péter tedd le a bubikát, Péter adj tejet a bubikának, Péter ne adj tejet a bubikának. Péter, Péter, Péter.

Oh egek adjatok egy kis vasuti szerencsétlenséget, csak egy kicsit, inkább aztán beállok barát-nak, dervisnek vagy bárminek.

De nem jött; e helyett bubikának a szilva helyett az eszébe, hogy kinéz az ablakon. A papa és mama felől levő ablakhoz férni sem lehetett. A mellettem levő ablak volt kiszemelve e romlatlan gyermeki kedély mulattatására. Oh a lábaim! Minek is annak láb, ki vasuton utazik, miért nem lehet azt is feladni a podgyász kocsi mint koffert, igen a koffert! de boldog is egy koffert, nem bántja senki, utazhat csendben, nyugalomban.

De a bubikát fogni kell, hogy ki ne essék az ablakon: — Péter, fogd meg a bubikát, jól tartsd, ne a lábát fogd, a kabátját Péter s a karját, de fogd meg jól, vigyázz, ne szorítsd erősen, mert fáj szegénykének.

Péter urnak kiült az arcára az aggodalom, ha a bubika kitalálna esni, tán még a mama is utána szólnék, jaj Istenem! vajjon életben maradna-e a mama?

A társaság többi tagjai sem voltak tétlenek, a fiatal kisasszonyok egyike birtokába vette a napernyőt, fel is tartotta rögtön, a másik ezt az esernyőt feltartásával ellensúlyozta s a bubika észre vette mindezeket, sietett ő is feltartani a második esernyőt.

Eső ellen biztosítva voltam, a bubikának azon-

ban mind a három kellett volna, a két esernyő is meg a napernyő is. A testvérek között kitört a viszály, de a mama erőteljes keze hamar rendet csinált. A két kisasszony azonnal felpófoztattott. A teljes diadal a bubikáé volt. Az önzetlen gyermeki jellem határtalan örömet a két esernyő és egy napernyő osztatlan bírása felett, nem kíséreltem meg e helyen elmondani, szavam gyenge ehhez.

De oh egek, az öröme gyorsan következnék a bánat napjai, a napernyőt a bubika kidobta az ablakon. Kezem reszket, mikor e szavakat írom, a feltámadt anyós nem rémiti meg jobban a vőt, mint a hogy megrémítette Péter urat a bubika cselekedete. A mama nem szólt semmit, csak szemei kimeredtek, száját kitátotta s Péter urra mutatott.

Azt hittem végünk van! Istenem, kezeidbe ajánlom lelkemet, nem loptam, nem csaltam, becsülettel éltem, elviseltem, a mit reám mértél, nyugodtan állok meg trónusod előtt.

Az ablakot becsukni Pé tar. Jesz szusom meg halok Tudtam, te viziló, te barom, te Péter, te ostoba, hogy bajt csinál az uton.

Lattatok-e sebesen közelgő fekete felleget, látatok-e, a mint kiontva a sebes záport fekete gyomrából, áradattal tölti meg a hegyi patakat? Látatok-e a hegyi patakat, zugva, bömbölve rohanni le a magasból a békés mezőkre, a legelő juhok közé vagy egyebüvé? Mert, ha nem láttatok, akkor nem lehet fogalmatok a mama szavainak gyors áradatáról.

S a zápor között menykövek is csikástak. Zsuzsi, a csendes, ártatlan Zsuzsi, a szorgalmó, ő fogta fel a menyköveket, őt érte a gyors kezek csattogása. Nem birtam tovább, felállottam.

bátorságából? Mikor nem becsülte a magyar még ellenségében is a bátorságot és vitézséget és mikor irigyelte tőle azt a göröngy földet, melyben halandó maradványai porladoznak?

A magyar még bosszujában is emberséges, még gyűlöletében is nemes. Ne feledkezzünk meg a tulajdon erényeinkről és ne csináljunk a Hentzi-szobor elhelyezéséből botrányt, mely nagyobb szegyet hozhat reánk, mintsem elégtételt.

És még egyet: az apró epigonok, kik puskaport még csak nem is szagoltak, ne akarjanak különben lenni azoknál a ma is élő hősknél, a kik nem kongó frázisokkal és nagy szájjal, hanem fegyverrel védtek a hazát és a kik csak tisztelettel emlékeznek meg egykori ellenfeleikről.

A székely keresk. és iparkamara évkönyve.

Állatokkal való kereskedés.

(Folytatás.)

Kamaránk kerületében az állatokkal való kereskedés nagyon fontos közgazdasági jelentőséggel bír. Ha a mezőgazdasági termelés kedvezőtlenül üt ki, a gazdáközönség állataiból fedezi szükségleteinek ama részét is, a melyet terményeiből fedezni nem képes.

A tárgyalt év adatai mégis azt mutatják, hogy az állatforgalomban, dacára az igazán rossz termésnek, csupán a szarvasmarhánál történt némi emelkedés az eladásoknál; amíg a vásárokról történt felhajtás ennél is, miként a lovaknál, a forgalom egyáltalán, esőketlenést mutat. A csökkenés igazi oka az állattenyésztés hanyatlásában keresendő. A székelyföld kisgazdái különösen a nagy kiterjedésű erdei legelőktől távolos helyeken ma már alig képesek a csekély 5—10 holdra terjedő gazdaságuk művelésére szükséges állatállományt is tartani. Művelhető területeiket felszántják; közös legelők a legtöbb helyen szintén művelés alá kerültek, minél fogva hiányzik az állattenyésztés első feltétele: a jó legelő.

Ezen körülményben található fel az oka annak, hogy az árak némileg javultak.

A kínálat legnagyobb volt Marosvásárhely, Székely-Udvarhely, Szászrégen, Baróth, Gyergyó-Szt-Miklós, Makfalva és Székely-Keresztur vásárain.

— Asszonyom — mondtam — annyira el vagyok telve az ön iránti mély, őszinte és tiszta hódolattal, hogy nem tehetem azt, hogy be ne mutassam magamat önnek; én vagyok önnek utitársa, magas röptű lelkének közvetlen tanúja: Bali Mihály, a budapesti hóhér.

A kórházban ébredtem fel Kolozsváron. Szemeim téveteget néztek körül, egy apáca volt mellett.

— Kicsoda ön — kérdém.

— Csendesesen, ön egyedül menekült meg az összes utasok közül.

— Honnan?

— A 742 számú tehervonat utasai közül.

— Hát mi történt?

— Explodált egy kocsis, felrobbant, nem maradt meg egyéb az egészből, mint ön, 2 esőernyő s egy kalapskatulya.

— Hát a többi hol van?

— Nem tudom.

Oh én szerencsétlen, én öltem meg azt a sok embert, én hevittem a mama türelmének gőzkazánját, a míg felrobbant az egész! A mama haragjának végső kitörése volt ez Péter, a mama, a bubika, a két kisasszony, a Zsuzsi, a komondor, az utasok mind, mind fenn vannak az égben, csak én járom egyedül ezt a földet, lelkemben az égető kín, hogy én robbantottam fel a mamát.

A kalapskatulyát, a két esőernyőt őrzöm, mint emésztő kinom örök tanuit.

Legnagyobb forgalmat azonban Szászrégen ért el, s csak azután következik Marosvásárhely és Székely-Keresztur. Legnagyobb árat Szászrégenben értek el, hol az ökrök darabja legmagasabban 480, a lovak darabja 740 és a tehének drábjá 240 koronával kelt el. Ezen összeg az átlagos árak összegét jóval felülmul.

A sertéseknél a forgalom ijesztő mértékben csökkent; ami annak tulajdonítandó, hogy az 1896-ban, sőt még 1897-ben is uralgott sertésvész, az állomány legnagyobb részét elpusztította s a tenyésztőknek így nem volt mit eladni.

Erdei terményekkel való kereskedés.

E téren a tárgyalt évben sem állott be semmi újabb lendület. Ellenkezőleg, mondhatni, általános pangás volt észlelhető s a kitermelt vagy lábán eladatott faanyag — a beérkezett jelentések szerint — csak nyomott árak mellett volt értékesíthető.

Háromszékvármegye erdőgazdasági viszonyai-ban a lefolyt évben változás alig történt.

A kereskedelem tárgyát képező vágható kora tölgy és fenyő állatok évről-évre kevesebbnek, míg a kereslet a már meglevő szállítási eszközök és berendezések kihasználhatása céljából állandóan fokozódik, mi egyfelől a faárak emelkedésére, másfelől pedig belterjesebb használatra kedvező befolyást gyakorol.

Új fűrésztelepek vagy iparvállalatok 1897. évben nem létesítettek.

A vármegye területén állami kezelés alatt álló erdőkben kereskedelmi célokra 16 birtokon 184.72 kat. hold vágás terület 8522 m-re becsült fatömeg értékesített, összesen 15169 ft 15 kr-ért.

Az elért köbméterenkinti tőár átlag véve 1 ft 78 kr, holdankinti ár 82 ft 12 kr.

Megjegyezvén, hogy a köbméterenkinti ár 0.40—5.99 és a holdankinti ár 20.00—269.23 forint között váltakozott.

A fakereskedelem nagyságára nézve az alábbi adatok nyújtanak kellő tájékoztatást:

1897. évben elszállított vasuton:

a) Az imecsfalvi állomásról:	
fenyő szelvény áru	460 vasuti kocsi.
" faragott	80 "
" gyufaszálka	6 "

b) A kovásznai állomásról:	
fenyő fűrészáru	5946 vasuti kocsi.
" zsinóly	30 "
" faragott áru	37 "
" gömbölyű	57 "
bükk butor lécz	32 "
" talpfa	604 "
" tűzifa	17 "

c) A barátosi állomásról:	
fenyő fűrészáru	109 vasuti kocsi.
" szitakéreg	12 "
" faragott áru	65 "
" gömbölyű	26 "

d) A réty-eresztevényi állomásról:	
tölgy talpfa	40 vasuti kocsi.

e) A sepsi-szentgyörgyi állomásról:	
tölgy fűrészáru	24 vasuti kocsi.
" hasított	26 vasuti kocsi.
" faragott	7 vasuti kocsi.
" gömbölyű	22 vasuti kocsi.

Megjegyzendő, hogy a kézdívárshelyi állomásról elszállított anyag mennyiség nem volt ki-tüntethető, mert annak közlését az állomás-főnök üzleti titok czimén megtagadta s így fenti kimutatás hiányos.

A kopárok befásítása évről-évre halad előre s a lefolyt évben 9 birtokon 114.4 kat. hold mezőgazdasági kopár beerdősítéseért ingyen esemetéken kívül 989 ft állami segélyben részesített.

(Folyt. köv.)

Cselédjutalmazások.

Sz. 401—898.

Háromszékvármegye Gazdasági bizottsága által az 1898. évre kitűzött cselédjutalmakra vonatkozó

Szabályzat

1. Háromszékvármegye Gazdasági bizottsága

az 1898-ik évi ministerileg jóváhagyott költségvetés rendén jó magaviseletű cselédek jutalmazására 100 frtot bocsátott, a jutalmak megállapítása és kiosztására kiküldött bizottság rendelkezésére.

2. Ezen 100 frtot a bizottság I. rendű és II. rendű jutalmak alakjában fogja kiosztani. Az I. rendű jutalom összege 10 ft, a II. rendű jutalom összege 5 ft.

3. Első rendű jutalomban részesül oly cseléd, ki ugyanazon gazdánál megszakítás nélkül legalább 10 év óta szolgál. Másodrendű jutalomban részesülhet oly cseléd, ki ugyanazon gazdánál 5 év óta megszakítás nélkül szolgál.

4. A pályázatok a cselédtartó gazdák vagy maguk a cselédek által közvetlenül az illetékes körjegyzők, illetve városokban a kapitányságnál nyújtandók be, kik véleményes jelentés mellett illetékes felsőbb hatóságok útján terjesztik fel a pályázatot a Gazdasági bizottsághoz.

5. A pályázati kérvény mellé csatolandó a csalédkönyv, a cselédtartó gazda bizonyítványa és a községi elöljáróság által kiállított erkölcsi bizonyítvány, mely lehetőleg a szolgálati időre is kiterjesztendő s e tekintetben a gazda bizonyítványát is pótolhatja.

6. A jutalmak kiosztásánál mezőgazdák gazdasági cselédei előnyben részesülnek, már jutalomban részesült cselédek 3 éven belül nem nyerhetnek új jutalmat.

7. A pályázatok legkésőbb december 10-ig benyújtandók és legkésőbb december 14-ig az illető hatóságok által felterjesztendők.

8. Ezen pályázati feltételek a vármegyei összes hírlapokban azonnal közhírré teendőek és az összes községekben szokott módon kihirdetendők.

Háromszékvármegye gazdasági bizottsága nevében

S.-Szentgyörgyön, 1898. november 10-én.

Polsa József,
főispán.

Ujdonságok.

— Kinevezések. A m. kir. pénzügyminiszter, Mazinguer László kézdívárshelyi adóhivatali gya-kornokot a fogarasi adóhivatalhoz adótisztte; Fabriceus Hugó pénzügyigazgatási titkárt a sepsi-szentgyörgyi m. kir. pénzügyigazgatósághoz helyettes igazgatóul nevezte ki.

— Időjárásunk oly szépen tartja magát, hogy esupa kellemes dolgokat irhatunk róla. A nappalok oly enyhék, mint akár szeptemberben, az éjjelek meg hűvösök ugyan, de a szokásos novemberi nagy fagyok még nem köszöntöttek be. A hőmérő éjjelen-kint 2—5 fok hideget mutat, nappal meg 10—15 C. fok meleg között ingadozik.

— Színészlet. Isten kegyelméből el vagyunk már látva télre-nyárra színészettel. A városi tanács január havára is adott engedélyt s a nyári évadra is, így tehát a közeledő farsangon bővíteni leszünk a mulatságoknak. Abból a nagy konkurrencziából, mit városunk felett a vidéki színtársulatok csapnak, azon konkurrencziát vonhatjuk le, hogy mi nálunk nem oly szomorú a direktorok kasszája, mint az arca, mert ha csakugyan való lenne, hogy itt nincs meg a kellő támogatás, nem jönnének tuczat számra évenként a pályázatok. A nyári időnyre különben Szalkay Lajos kapott engedélyt.

Iskola építési ügyünk hirtelen jobbra fordult, mennyiben a közoktatásügyi miniszterium egy kis írásbeli zugolódás előrebocsátása mellett engedélyezi a felmerült többlet költséget. A miniszter ur leiratában kifogásolja, hogy a város az iskola-épületet nem tudta 50 ezer frtból felépíteni s végül ezen igen örvendetes leiratot így végzi: mégis figyelemmel ama jelentékeny és méltánylást érdemlő áldozatkésztségre, mit a város az állami elemi iskola szervezése körül tanúsított, figyelemmel továbbá arra, hogy a nagyobb arányú építkezés az állami elemi, népiskolai intézménynek csak előnyére fog válni, végül figyelemmel arra, hogy a városi járulékokban a még pótlólag felveendő költsön törlesztése fedezetet fog találni, kivételesen fölmentem a várost a felelősség alól és a megállapítandó több költségnek általa felveendő s a városi járulékokból törlesztendő költsönből leendő fedezését engedélyezem s ez alapon az építkezés folytatását és befejezését ezennel engedélyezem. A több költségek megállapítására egyidejűleg műszaki ügyosztályomat megbízom.

— **Ki lesz Brassóban városkapitány?** A „Brassómezei Hírlap” írja, hogy most ez a kérdés foglalkoztatja Brassó város közönségét. Mert pályázó van összesen tíz. A „Kronst. Tagl.” szerint Szabó Kálmán, Seps-Szentszörgy város főjegyzőjét táviratilag szólították fel pályázata benyújtására. Ki neveztetése ellen azonban a nevezett lap erőiesen tiltakozik. Irányadó körökben úgy hiszik, hogy Szabó Kálmán kinevezése meg fog történni.

— **Fillérestély.** F. hó 12-én este a kézdívásárhelyi jótékony nőegylet a legsikerültebb estélyek egyikét rendezte. Jelen volt városunk színe-java, s egy néhány kivételével az egész szép leány sereg, mindenütt vidámság, élet volt látható. — A meghívón az állott, hogy kezdete pont 8 órakor. Eltelt 8 óra, még semmi mozdulat, a mely a kezdésre engedett volna következtetni. Elmult 9 óra, 10 óra, elmult 9 óra, hanem ekkor már nem tudtuk elgondolni, hogy mi lesz már? Künn-benn nyüzsgés, mozgás, minden embernek óra volt a kezébe (már föltéve, a kinek volt), füléhez tartotta, hallgatta, hogy vajjon ketyeg-e vagy pedig még reggel 9 órakor megállott az órája, de nem! mert ketyegyet mindannyi és ime már 9 óra 10 percczel el is mult, ekkor kocsizorej hallatszott, s a rendőrség között jövésmenés, sugás keletkezett most jött! ez ő! stb. És csakugyan akkor jött! ő volt! és így megkezdődött az előadás. — Először Kis Károlyné olvasta fel igazán szép paedegógia értekeztét, a mely végéig lekötve tartott mindnyájunkat. Másodszor Nagy Gerő ur lépett fel. Elszavalta a „Bűnös éjszaka” című költeményt (Nyillástól) nagy hatással. Harmadik és utolsónak Győrbíró Etelka kisasszony következett „Nem akarok férjhez menni” című monológiával. — Elejétől-végéig derűtségbe tartotta az összes jelenlévőket. Hanem a rendezőségnek volna valami sugni valónk, nevezetesen, ha a meghívóra rá nyomtatják, hogy pont 8 vagy 9 vagy ha mindjárt 12 óra is, azt lehetőleg pontosan betartani sziveskedjenek, nó még 5, esetleg 10 percz megengedhetők, de 14 óra No meg aztán pláne 14 óra Ez már sok, nagyon sok. Ezt leszámítva, máskülönbö gratulálunk a szép sikerhez.

Szikulus.

— **Francia Divatlap** ezimen szenzációs új magyar lap fog e hóban megindulni, a melyenhez hasonló még eddig nem volt hölgyeink asztalán. A szemre meglepő szép, tartalomra bámulatos gazdag, alakra a rendesen jóval nagyobb lap még azzal is díszeskedhetik, hogy legelőször lesz valamennyi eddig ismert magyar divatlap közt. Nem több, mint évi 8 frt 60 krért (negyedévre 90 kr), kéthetenként három oldalon fényesen színezett remek dívatesorokat fog hozni, két oldalát pedig rendszeres kézimunka- és fehérnemű tanfolyamok foglalják el, a legpontosabb szemléltető modorban, rajzokkal bemutatva, melyet még kitűnő szakzerű magyarázat kísér. Családainkon kívül a leány-nevelőintézetek, iskolák és tanítónők épp úgy, mint fehérvarró és szabóműtermek is nélkülözhetetlen segédeszközt nyernek ezzel a lappal. A divatrész hasznavehetőségét emelik a havonta teljesen ingyen mellékelt párisi kivágott szabások, természetes nagy-

ságban, felnőtteknek és gyermekruhákhoz való, miután e lap a gyermekdivatra is nagy súlyt fog fektetni. A „Francia Divatlap” tizenkét négyhasábos oldalból fog állani, gazdag, változatos szépirodalmi részzel, melynek hasznos és tartalmas voltáról kezeskedik a főszerkesztő Wohl Janka, a kiváló magyar író, neve. A páratlan gazdag tartalmu és egészen új alakú nagy divatlap kiadásáról az Athenaeum irodalmi és nyomdai részvénytársaság gondoskodik.

— **Emlék a királynénak.** Elhunyt nagyszonyunk iránti kegyeletét méltóan örökölteti meg Torontál-Erzsébetlak román. hitközsége, a mely a hívek összerakott filléreiből Erzsébet királynénak emlékére a „Budapesti szivattyú- és gépgyár részvénytársaság” (ezelőtt Walser Ferenc) jóhírű harangütődjében egy körülbelül 400 kgrs harangot rendelt meg, a melynek egyik oldalára magyarországi Szt.-Erzsébet, a másik oldalára elhunyt királynénk dombormű képét önteti megfelelő felirattal.

Közgazdaság.

A kisiparos.

Kétségtelen, hogy ez a jelszó: „Éljen a kisiparos!” mindig nagyon népszerű volt minálunk is, éppugy, mint a többi európai államokban. A hetvenes évek végén és a nyolcvanasok elején a magyar politikai életben is határozott karakterrel szerepelt a kisiparosság; támogatása egyrészt jellegéje volt a politikai programoknak ugyszólván minden pártban, míg másrészt az iparosság — s e néven akkor ugyszólván csak a kisiparosokat és kézműveseket nevezték, mert nagyiparunk alig volt — tehát az iparosság mint tényező is meglehetősen számot tett a politikai közéletben. A kisiparosság vezető-férfiai épp a kisiparosság képviselőitében benn ültek a törvényhozás házában s egy Mudrony Soma vagy egy Ráth Károly szava mindig elhangzott a parlamentben, valahányszor iparos-érdekről volt szó.

Az a gazdaság-politikai irányzat, mely a nyolcvanas évek folyamán felülkerekedvén, a gyáripar fejlesztését tette az állami feladatok legjelentősebbjeinek egyikévé a végből, hogy Magyarországot az ipar terén előbbre vigye, — sajnos, nem volt semmi tekintettel a kisiparra. Még Baros Gábor is, akinek nevéhez iparfejlődésünk legjobb korszaka fűződik, míg a gyáripar minden ágára kiterjesztette figyelmét, sőt inagurálta a modern munkásvédelmi politikát is a mi viszonyainkban, ugyszólván elejteni látszott a kisipar ügyét, talán kicsinyelve avagy jelentőségében hátrabélyezve a kisipar társadalmi vonatkozásainak csoportját.

Ily körülmények között éppenséggel nem eszálalni való, hogy a magyar kisipar mozgalmi leszleldtek és maga a kisipar, a nemzeti középosztálynak évtizedeken át valóságos erőssége irtózatossan elhanyagolt. Sem a politika, sem a társadalom terén nem birta megtartani addigi pozícióit a kisipar; helyét egész vonalon a nagyipar foglalta el s ez lett szövívője a parlamentben is az ipari ügyeknek. A nemzeti gazdaságnak azt az életerős törzset, mely egyedül a munka talajában gyökerezett, a tőke fel-szívó ereje tökéletesen elkorhasztotta.

Azaz mégsem tökéletesen, Mert mikor a züllés utolsó stádiumáig jutott, ime: egyszerre új mozgalom kél a kisipar érdekében. Az a végső lobbanás, amely minden elhamvadásnak megelőzője, élesen rávilágított gazdasági életünknek erre a sötét pontjára. S ekként felkeltetvén mindenek figyelme az eddig mellőzött kisiparra, most újra idefordul az állam és a közélet érdeklődése. Egy pár év óta mind sürűbben hallatszik újra a kisipar érdekeinek szava, az ügy pedig fokozatosan mind előbbre nyomul, sőt ujabban maguk a legközvetlenebbül érdekelték is felbuzdulnak s munkára serkennek a saját ügyükért.

Az a siker, melyet a kisiparosság a budapesti Kereskedelmi és Iparkamaru választásai alkalmával kivívott, tanúsága annak, hogy még van magyar a kisiparosságban. És hogy ez az erő kellő fejlesztés mellett ismét kiküzdheti a kisiparosság szerepét a jelentőségét úgy az ipari, mint a társadalmi élet terén, ezt mi sem bizonyítja jobban, mint az a hatás, melyet a kisiparosság mostani fellépése az egész vonalon tett. A kereskedelemügyi minisztérium újabb időben mind nagyobb figyelemben részesíti a kisipari ügyeket, a mióta pedig Sztényi József, a kisipari ügyek ez a régi harczoza, a minisztérium iparfejlesztési osztályának vezetője lett, azóta való-sággal párhuzamos figyelemben részesül a kisipari ügy a gyáriparral, iparpolitikánk egész vonalán. És a kormányzatnak intenciója természetesen átveszi a maga hatását az autonóm intézményekre is: a szegedi kereskedelmi kongresszus behatóan tárgyalta azt a kérdést, hogy miként lehetne az általános szükségletek fedezését a hazai iparnak biztosítani (a mi a kisiparra nézve valóságos életkérdés), míg másrészt az Országos Ipari Egyesület a legfokozottabb tevékenységgel dolgozik azon, hogy a kisipar ügyének legfontosabb gyakorlati kérdéseit megoldja. Hétről-hétre újabb tárgyalások foglalkoztatják e szempontból az Ipari Egyesületet, mely ekként valóban megegyeztetve azt a vádat, hogy a nagyipar ügyével többet foglalkozván, eltért attól az igazi hivatásától, mely a kisipar fellendítése érdekében való működést elsőrendű feladatává teszi. Az Ipari Egyesület most azon dolgozik, hogy a minisztériummal együtt megállapítsa azokat a módokat, melyek a kisiparosságnak részt biztosíthatnának a közszállítá-sokban, középítkezésekben s általában a hazai köz-munkának ama sok millióiban, a melyek évről-évre megforognak. Ha ezt a tervet sikeresen átöntik a gyakorlatba, akkor egy csapással meg van teremve az az alap, a melyen a magyar kisiparosság újra nagygyá fejlődhet. Ha aztán másrészt maga a kisiparosság céltudatosan s józanul merít abból a forrásból, melyet az Országos Központi Hitelszövetkezet megteremtésével a kormány a tőke-szükséglet fedezése végett megnyit, akkor végleg elmúlhat a magyar kisipar hanyatlásának szomorú korszaka.

Hogy a kisiparosság újra hatalmas tényezője legyen közéletünknek, ahhoz most már csak magának a kisiparosságnak felbuzdulása, élénk s kitartó tevékenysége lesz szükséges. Akkor aztán rövidesen újra hangzik a jelszó az egész vonalon: Éljen a kisiparos!

—la.

TORONTÁLI SZÖNYEGGYÁR részvény-társaság.

Egyedüli magyar szőnyeggyár.

Készít: kézzel csomózott szmirna-szőnyeget, terem-, szalon-, ebédlő-, háló-, boduoir- és uri szobák részére, mindenféle nagyság és stílusban, bármely rajz szerint hólandi futószőnyeget, keleti (karamani) függönyöket, torontáli szerb szőnyeget (Tyilin), terítők, függönyök, divánátvetők stb. részére.

Főraktár: VI. ker., Budapest, Andrassy-ut 4. szám.

Dusan fölszerelt raktár mindennemű, a szőnyeg-szakmába vágó cikkekben, u. m.: olcsóbb faj-tāju szőnyegek, függönyök, terítők, takarók, ablakvédők, szoba- és lóporócok.

(164) 3—20

Honi ipar.

Honi ipar.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbakké.

Ára darabonként 3 frt.

Jótállás mellett, míg a készlet tart.

— Hozzá ezüstös óraláncz 60 krajczár. —

Önberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállításon kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségtől megment. Tartós és pénzt megtakarító.

— Darabonként 3 frt. —

A penge ** csilagos acézből és a többi részei alpacéból vannak. Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

POLLÁK SÁNDOR főbizományosnál

Budapest, V. ker., Kálmán utca 17.

Gyűjtőknek 5 db után egy ingyen küldetik.

155 16—26

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában

Kézdi-Vásárhelytől

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 db karosszék 100 ftól feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottománok, faragott, tömören hajlitott faszékek és függőnytartók, tükrök, toilett-asztalok, lószőr és tengerifü matrácok és sodronyágybetétek galvanizált sodronyból tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 frt. Összehajtható vas-ágyak 32 rugós matráczezel.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.

(88 69—100)

Csak fiatal embereket

érdekelhet tudni, hogy a

— párisi Dr. BOITON —
Injectio Oriental

már néhány napi használat után elmulasztja még a legrégibb bántalmakat is, főleg a tehát santal olaj vagy copaiva balzsammal kísérletezni, mert ezek csak a gyomrot rontják és a bajt nem gyógyítják meg.

1 üveg Boiton Injectio ára 1 forint

Magyarországi főraktár:

Zoltán Béla gyógyszer-tára Budapest,

V., Nagykorona-utca 23. (Széchenyi-tér sarkán.)

Kapható minden nagyobb gyógyszer-tárban.

Postai megrendelések címe:

Zoltán gyógyszer-tár Budapest.

Százezrei a
családoknak iszszák
előszeretettel
naponta a

Éljen! éljen!

Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé.

Mentes a babkávénak egészségre ártalmas alkatrészeitől. Egyedül a Kathreiner-féle malátakávé az, mely annak illatát és kedvelt ízét magában foglalja. A Kathreiner-féle malátakávé élvagyserjesztő, könnyen emészthető, évek során át felfedezett és gyermekekre nézve egyaránt hasznosnak bizonyult. Legkifünőbb pótléka a babkávénak, valamint ajánlásra legmértőbb vegyülete is annak. Tekintettel az egészségre és takarékoságra, a valódi Kathreiner-nek többé egy háztartásból sem szabad hiányoznia.

Óvás az értéktelen utánzatoktól.

Hirdetések

lapunk

kiadóhivatalában

felvételnek